

Приймак Павло

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ВПЛИВ СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНИЙ ПОРЯДОК ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Ключові слова: стратегічні комунікації, дипломатія, євроінтеграція, ЄС, міжнародний порядок.

Keywords: strategic communications, diplomacy, European integration, EU, international order.

Уже 10 років Україна перебуває у стані війни з росією, понад 2 роки з моменту початку повномасштабного вторгнення. Сучасна війна, яка ведеться не лише на полі бою, в традиційному вимірі, безпосередньо із зброєю в руках, а й на інших, не менш важливих майданчиках, як-от інформаційний простір [8], дипломатичний фронт [1], економічний фронт, кіберпростір тощо.

Враховуючи той факт, що з початку повномасштабного вторгнення ця війна набула глобального характеру, міжнародна підтримка і комунікація з іншими суб'єктами на міжнародній арені є одним із ключових факторів запоруки успіху для України у цій війні. Це не обмежується лише наданням зброї чи коштів, це також і про міжнародне визнання, підтримку і публічну позицію, яку висловлюють лідери країн світу. Насамперед у цьому контексті варто згадати процеси євроінтеграції [5], які, незважаючи на усю складність ситуації в країні, продовжують відбуватися та демонструють позитивну динаміку. З кінця лютого 2022 року, коли Президент України підписав та почав заявку на членство в ЄС, нашій державі не лише вдалося отримати статус кандидата в ЄС, а й отримати зелене світло щодо початку переговорів про членство. Усе це – плоди стратегічних комунікацій (СК) України (див. табл. 1).

Таблиця 1

Головні досягнення України на шляху до ЄС з початку 2022 р. [6]

Дата	Подія
28 лютого 2022 р.	Україна подала заявку на членство в ЄС
23 червня 2022 р.	Україна отримала статус кандидата на членство в ЄС і сім рекомендацій Європейської Комісії, виконання яких – передумова початку переговорів про вступ
8 листопада 2023 р.	Єврокомісія визнала суттєвий прогрес у реформах України та рекомендувала Європейській Раді (27 країнам-членам ЄС) ухвалити рішення про початок переговорів про вступ
14 грудня 2023 р.	Європейська Рада ухвалює рішення про початок переговорів

Термін «стратегічні комунікації» в сучасній інтерпретації вперше з'явився, як не дивно, у військових колах США, звідки вже потім активно поширився Європою [2]. Спираючись на те трактування СК, яке пропонують західні дослідники, та те, що було зафіксоване в наказі «Про затвердження Концепції стратегічних комунікацій Міністерства оборони України та Збройних Сил України» [3], пропонуємо таке визначення поняття: стратегічні комунікації (СК) – це скоординоване і цілеспрямоване використання різноманітних комунікативних інструментів та за-

собів, включаючи публічну дипломатію, зв'язки з громадськістю, інформаційні та психологічні операції, з метою досягнення стратегічних цілей держави в міжнародних відносинах. Ці комунікації спрямовані на формування сприятливого іміджу країни, підтримку її зовнішньополітичних ініціатив, посилення міжнародної підтримки та протидію інформаційним загрозам. Вони інтегрують та узгоджують дії на стратегічному, оперативному та тактичному рівнях, враховуючи особливості глобального інфопростору, виклики сучасного безпекового середовища.

СК відіграють ключову роль не лише з погляду протидії російській агресії, а й у процесі євроінтеграції України. Для досягнення цілей СК Україна розробила Стратегію комунікації з питань європейської інтеграції на період до 2026 року [4], яка передбачає координовану роботу центральних та місцевих органів виконавчої влади, громадських організацій та міжнародних партнерів. Одним з основних завдань стратегії є підвищення обізнаності громадян України про переваги та можливості, які відкриває євроінтеграція, а також розвиток позитивного іміджу України в Європейському Союзі. Основною метою СК є підтримка набуття Україною повноправного членства в Європейському Союзі, здійснення необхідних внутрішніх реформ та інтеграція країни в європейський економічний, культурний та політичний простір. Про те, чого вже вдалося досягнути Україні в питаннях євроінтеграції, можна подивитися у табл. 1.

Без сумнівів, СК матиме ключове значення у подальшому просуванні України до членства в ЄС. Після отримання статусу кандидата на членство в ЄС та позитивної оцінки прогресу у реформах від Єврокомісії Україна зіткнулася з новими викликами на шляху до інтеграції. Ефективна СК допоможе Україні підтримувати і посилювати відносини з ЄС, залучати підтримку громадян та міжнародних партнерів, а також сприяти успішному впровадженню реформ. Основними напрямами СК України на цьому етапі є:

Інформування про прогрес у реформах. Після рекомендації Єврокомісії про початок переговорів про вступ Україна повинна активно інформувати як внутрішню, так і міжнародну аудиторію про досягнення у впровадженні реформ. Це включає забезпечення прозорості процесів і підкреслення важливості кожного кроку на шляху до євроінтеграції.

Залучення громадян. СК мають забезпечити залучення громадян до процесу євроінтеграції. Це включає проведення інформаційних кампаній про переваги членства в ЄС, важливість реформ та роз'яснення їх впливу на повсякденне життя українців.

Співпраця з міжнародними партнерами. Україна повинна розвивати відносини з партнерами, зокрема й державами-членами ЄС, для забезпечення підтримки курсу на євроінтеграцію.

Протидія дезінформації. Важливим завданням СК є протидія дезінформації та фейковим новинам, які можуть підірвати процес євроінтеграції. Україна має активно виявляти та спростовувати неправдиву інформацію, особливо у контексті російської пропаганди.

Підтримка відносин з ЄС. Наостанок, Україна повинна підтримувати та розвивати відносини з ЄС на всіх рівнях. Це включає регулярний діалог з представниками ЄС, участь у спільних заходах та ініціативах, а також демонстрація готовності й відданості цілям європейської інтеграції.

Євроінтеграція України має важливе значення не лише для самої України та Європейського Союзу, але й для міжнародного порядку. Вдала інтеграція України в ЄС може стати прикладом успішної трансформації країни на шляху до демократії та верховенства права, що має важливе значення для інших країн, які прагнуть європейської інтеграції. Стратегічні комунікації в цьому контексті сприятимуть формуванню позитивного образу України на міжнародній арені, демонструвати її внесок у зміцнення європейської безпеки та стабільності, а також підкреслювати роль України як важливого партнера у вирішенні глобальних викликів.

Джерела та література

1. Бережанський І. Підтримка України та ізоляція Росії: оперативні зведення про ситуацію на дипломатичному фронті. *ТСН*. 22.03.2022. URL: <https://tsn.ua/svit/pidtrimka-ukrayini-ta-izolyasiya-rosiyi-operativni-zvedennya-pro-situaciyu-na-diplomaticnomu-fronti-2017039.html>
2. Дзьобань О. П. Стратегічні комунікації: до проблеми осмислення сутності. *Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти*. 2018. Вип. 2. С. 254–264. URL: <http://international-relations.knukim.edu.ua/article/view/133361>
3. Про затвердження Концепції стратегічних комунікацій Міністерства оборони України та Збройних Сил України. *Верховна Рада України*. 22.11.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0612322-17#Text>
4. Про схвалення Стратегії комунікації з питань європейської інтеграції України на період до 2026 року. *Кабінет Міністрів України*. 09.12.2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npras/pro-skhvalennia-stratehii-komunikatsii-z-pytan-ievropeiskoi-intehratsii-ukrainy-na-period-do-2026-t91222>
5. Хорішко Л. С. Стратегічні комунікації України в контексті євроінтеграції. *Науковий журнал «Політикус»*. 2022. URL: http://politicus.od.ua/spec_2022/16.pdf
6. Шлях до ЄС: Євроінтеграція України крок за кроком. *Кабінет Міністрів України*. 15.12.2023. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/shliakh-do-ies-ievrointehratsiia-ukrainy-krok-za-krokom>
7. Brzozowski A. Ukraine's EU accession will have more benefit than cost, says PM Shmyhal. *Euractiv*. 18.03.2024. URL: <https://www.euractiv.com/section/europe-s-east/interview/ukraines-eu-accession-will-have-more-benefit-than-cost-says-pm-shmyhal/>
8. Oleschuk P. No Changes on the Information Front? *The Gaze*. 12.05.2023. URL: <https://thegaze.media/news/no-changes-on-the-information-front>

Кривдюк Карина

Донецький національний університет імені Василя Стуса

РОЛЬ ООН У ВРЕГУЛЮВАННІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО КОНФЛІКТУ

Ключові слова: ООН, збройний конфлікт, повномасштабне вторгнення, гуманітарна допомога, дипломатичний шлях.

Keywords: UN, armed conflict, full-scale invasion, humanitarian aid, diplomatic route.

Понад 75 років Організація Об'єднаних Націй (ООН) була опорою багатосторонньої дипломатії. Організація доклала багато зусиль для збереження миру та стабільності, які були центральним аспектом її місії. Попри численні виклики, ООН залишається відданою дотриманню своїх принципів і просуванню мирного та безпечного світу для майбутніх поколінь.